

สถานการณ์สิทธิสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

- การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ความเจริญ หรืออัยยะของความสะดวกสบายในชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง โดยขาดการใช้ข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะความสัมพันธ์ของสิ่งไม่มีชีวิต สิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศของโลกใบนี้ โดยเฉพาะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถูกทำลายหรือทำให้เสื่อมโทรมเพราะการพัฒนาที่ไม่สมดุลระหว่างความเจริญกับระบบนิเวศส่งผลกระทบต่อคน ชุมชนในทุกมิติ และไม่สามารถที่จะไม่พูดถึงรากเหง้าแห่งปัญหา คือรัฐผู้บริหารประเทศและกลุ่มทุนที่มีอิทธิพลผ่านนักการเมืองที่ขึ้นมาบริหารประเทศในแต่ละยุคสมัย ใช้การคอร์รัปชันดัดแปลงกลไกกลั่นกรองตรวจสอบโครงการไม่ว่าจะเป็น **EIA** หรือการประชาคมในพื้นที่ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้โครงการที่จะมีปัญหาผลกระทบกับชุมชน ชาวบ้าน ที่สวนไร่ นา น้ำเสีย อากาศเป็นอันตราย และไม่กำหนดให้มีการทำ **SIA** ซึ่งส่งผลให้เกิดสถานการณ์ปัญหาความเสื่อมโทรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาคอีสานที่ก่อผลกระทบและความเดือดร้อนต่อชุมชนและชาวบ้านในหลายมิติ ด้านความเสียหายทรัพย์สินบ้านเรือนที่สวนไร่ นา ด้านสุขภาพที่เกิดจาก กลิ่น ฝุ่นละออง มลพิษ สารพิษไหลลงลำน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศชุมชนเสื่อมโทรมลง การหาอยู่หากินในระบบนิเวศเดิมที่มีความอุดมสมบูรณ์ของคนยากจนลำบากขึ้น
- ดังจะพูดถึงสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาคอีสานในปี 2568

1.น้ำ

ประเทศไทยมีการพัฒนาแหล่งน้ำแบบทำลายระบบนิเวศและ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ พืช สัตว์
แก้มลิง ป่าบุงป่าทาม และคนจนที่หาอยู่หากินได้น้อยลงจากพื้นที่เหล่านี้

โขงชั้นลุ่มเหลวใช้ประมาณมหาศาล ยังมีโขงชั้นลุ่มตามมาลุ่มเหลวอีก
อีก การสร้างเขื่อนในลำน้ำโขงเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพทำลายวิถีชีวิตหาอยู่หากินผู้คนลุ่มน้ำ
โขงครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดในลุ่มน้ำโขง

ป่าไม้-ที่ดิน

นโยบายทางคืนผืนป่ารัฐและคำสั่ง64/57 กฎหมายทั้ทำกินชาวบ้านนับ
แสนครอบครั้ว ออกพระราชกฤษฎีกา มาตรา 64 และ121 บังคับให้สิทธิทำกิน
20 ปี ไม่เกิน20ไร่ และมีรายละเอียดบังคับต่างๆทำให้วิถีการทำมาหากินยาก
และยังยึดเอาป่าชุมชนชาวบ้านรักษาไว้ในเขตอุทยานฯและเขตรักษาพันธุ์ฯ
ไม่ให้เป็นป่าชุมชนตามพรบ.ป่าชุมชน ซึ่งชาวบ้านอยากได้เอกสารสิทธิใน
ที่ดินและป่าชุมชนคืน

ปัญหาช้างป่าของกระทรวงทรัพยากรฯ

- ออกจากเขตไปอยู่พื้นที่เกษตรกรรมในเขต เลย ขอนแก่น หนองบัวลำภู
ทางออกยังไม่ชัดเจน

อุตสาหกรรมกับการสร้างผลกระทบในภาคอีสาน โรงงานน้ำตาลฟุ้ง
โรงไฟฟ้าชีวมวล โรงโม่หิน โรงงานเยื่อกระดาษ โรงงานยางมะตอย
โรงงานหลอมยางทำน้ำมัน และ โรงงานโปแตช ร่วมทุน(ไทยจีน) เหมืองทอง

โรงงานเหล่านี้ออมลพิษทางอากาศ กลิ่นคั่ววัน ฝุ่นละออง ลำน้ำมีโลหะหนัก
มีผลต่อสุขภาพในระยะยาว โดยเฉพาะเด็ก กับผู้สูงอายุ หน่วยงานด้านสุข
ภาพนิ่งเฉย

ไปแต่ชด้านชุมชนทคเอาเกลือพื้นที่การเกษตรจะล่มสลาย นาข้าวเป็นนาเกลือ
ชาวบ้านต้องซื้อข้าวกินต้นไม้จะยืนตาย ห้วยหนองบึงจะเค็ม กุ้งหอยปูปลาจะ
ตาย ความมั่นคงทางอาหารจะพังทลาย ผนังบ้านปูนผุกร่อน

ฝุ่นละออง PM 2.5 จากการทำโรงโม้หีน เผาอ้อย หรือเผาเ้าเ้ม่าดำจาก โรงไฟฟ้าชีวมวลของโรงงานน้ำตาล รัฐบาลจะสร้าง 29 แห่งในภาคอีสาน วันนี้ ชาวบ้านต.หนองปล่อง อ.ชานี บุรีรัมย์ พื้นที่ที่จะสร้าง มาร่วมสัมมนา

เชียงใหม่ CM108

สั่งโรงงานน้ำตาลทั่วไทย
หยุดรับอ้อย 7 วัน
คืนอากาศบริสุทธิ์ช่วงปีใหม่
-28 ธันวาคม 2567-

ENVIRONMAN

วิจัยพบภัยร้ายใกล้ตัว
PM 2.5 ทำยีนกลายเป็นพันธุกรรม
ดั่งระเบิดปรมาณู

แนวทางการขับเคลื่อนงานของเครือข่าย

- **1. การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

โดยการประกาศพื้นที่ที่ประชาชนจะเข้าไปร่วมบริหารจัดการ เช่น พื้นที่ชุ่มน้ำและพื้นที่ป่าชุมชนและ

ป่าบุงป่าทาม ป่าริมลำห้วย และการมีส่วนร่วมใน การทำประชาคมการตั้งโรงงานที่ก่อมลพิษให้โปร่งใส

เป็นต้น

- 2. ประสานภาคีนักวิชาการในมหาวิทยาลัยในการจัดทำระบบข้อมูลในการสร้างการเรียนรู้กับประชาชน

ในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ

- 3. รณรงค์ผลักดันนโยบายข้อกฎหมายร่วมกับสมัชชาฯ และเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนและภาคีอื่นๆ

พื้นที่ปัญหา

จังหวัด	ป่าไม้-ที่ดิน ป่าชุมชน ช้างป่า	การจัดการน้ำ/พื้นที่ชุ่มน้ำ	อุตสาหกรรม
1. นครราชสีมา	อุทยานทับลาน อ.วังน้ำเขียว		ไปเตช
2. ชัยภูมิ	อุทยานภูแลนคา อ.แก้งคร้อ อุทยานไทรทอง อ.หนองบัวระเหว สวนป่า อ.คอนสาร	-พื้นที่ชุ่มน้ำบึงละหาน อ.จัตุรัส -ลำน้ำชี อ.เมือง	โรงโม่ อ.คอนสาร โรงงานน้ำตาลไฟฟ้าชีวมวล
3. ขอนแก่น	-ที่ดินชลประทานหนองหวาย อ.เมือง อ.น้ำพอง อ.อุบลรัตน์ -อุทยานภูผาม่าน อ.ชุมแพ อ.ภูผาม่าน -โคกหินขาว (นสล.) อ.น้ำพอง	-พื้นที่ชุ่มน้ำแก่งห้วยเสือเต้น อ.น้ำพอง -พื้นที่ชุ่มน้ำแก่งละว้า อ.บ้านไผ่ -ลำน้ำพอง	-โรงงานยาง โรงงานเยื่อกระดาษ อ.อุบลรัตน์ อ.น้ำพอง -โรงงานน้ำตาลไฟฟ้าชีวมวล อ.บ้านไผ่
4. เลย	-อุทยานภูกระดึง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฯ ภูหลวง(ช้างป่า) -ประกาศเขตอุทยานใหม่	-ลุ่มน้ำพุง อ.ด่านซ้าย -ผืนน้ำโขงเลยชีมูน อ.เชียงคาน	เหมืองทอง อ.วังสะพุง

จังหวัด	ป่าไม้-ที่ดิน-ป่าชุมชน-ข้างป่า	การจัดการน้ำ/พื้นที่ชุ่มน้ำ	อุตสาหกรรม
5.หนองบัวลำภู	ประกาศเขตอุทยานใหม่	-ลำพะเนียง อ.เมือง	โรงโม่ อ.สุวรรณคูหา
6.อุดรธานี	ประกาศเขตอุทยานใหม่	-โขงเลยชีมูน อ.หนองหาน อ.กุมภวาปี -ป่าทามน้ำสงคราม อ.บ้านดุง	โปแตช อ.ประจักษ์ศิลปาคม
7.หนองคาย	ป่าชุมชน อ.สังคม	-โขง เลยชีมูน อ.เชียงคาน -ห้วยหลวง อ.ท่าบ่อ	-ระเบียงเศรษฐกิจ
8.สกลนคร	-อุทยานภูพาน อ.วาริชภูมิ อ.ภูพาน -ป่าชุมชนภูพานกลุ่มอินแปลง อ.กุศบาก	-น้ำอูน อ.นิคมน้ำอูน -หนองหาน อ.เมือง	-โปแตช อ.วานรนิวาส

9.นครพนม		แม่น้ำสงคราม อ.ศรีสงคราม	-ระเบียบงเศรษฐกิจ -รถไฟรางคู่
10.บึงกาฬ			
11.มุกดาหาร			
12.อำนาจเจริญ		ลำเซบาย อ.เมือง	โรงงานน้ำตาลและไฟฟ้า ชีวมวล
13.อุบลราชธานี	-อุทยานฯผาแต้ม อ.โขงเจียม	-เขื่อนอุบลรัตน์ อ.โขงเจียม ลาว -เขื่อนปากมูล อ.โขงเจียม	

		<ul style="list-style-type: none"> -ภัยพิบัติน้ำท่วม อ.เมือง อ.วารินชำราบ -ผันน้ำชีมูลอ้อมลงโขง -การบุกรุกป่าทามในเมือง -เซบก อ.ดอนมดแดง 	
14.ศรีสะเกษ	-ป่าชุมชน อ.ราษีไศล	<ul style="list-style-type: none"> -ป่าทามน้ำมูล อ.ราษีไศล -โขงชีมูล อ.ราษีไศล อ.กัณฑ์ารมย์ - 	
15.สุรินทร์	ป่าชุมชน อ.ปราสาท อ.สังขะ	<ul style="list-style-type: none"> -ห้วยเสนง อ.เมือง -ลำชี อ.ลำชี 	<ul style="list-style-type: none"> -เหมืองหิน อ.เมือง อ.ปราสาท

16.บุรีรัมย์			
17.ยโสธร		-ลำน้ำชี อ.เมือง อ.คำ เขื่อนแก้ว -โขงชีมูล	
18.ร้อยเอ็ด	-ที่ดินสาธารณะขบึงวาง เกลือ อ.เสลภูมิ	-ลำน้ำยัง อ.เสลภูมิ	
19.มหาสารคาม	-ป่าชุมชนโคกใหญ่	-ลำน้ำเสียว อ.วาปีปทุม	
20.กาฬสินธุ์		-ลำปาว อ.กมลาไสย	-โรงงานไฟฟ้าขยะ อ. กมลาไสย